

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

արեկան գինն է 440 դր. և կեցամեայ ,, 75 ,, Մեկ ծանուցումը տողին 5 դր.ում է Փտակագրությունները կանխիկ են: տրագրությունները ամսույն ի ի եւ 13-ից կը սկսուին:

Ի ու երբայից կը սկսուին համար ծախքը առնողին վրայ է: Լրագրայն վերաբերող ծանուց կամ ու երբ գրություն կ'ընթացին պիտ ուղղուի. եւ ամսուց համարն ծախքը կը սկսուին վրայ է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 3 ՄԱՅԻՍ

Բարոյական վերջին լուրերը խաղաղութեան հաստատ մնալուն նպատակով են: Բոլոր մեծ տերութեանց կողմնէ անկեղծ ջանք մը կը տեսնուի ժամանակէ մը ի վեր միտքերը վերադարձնելու քաղաքական գրծարարութիւններուն վրայէն պատերազմի վրամանկները եթէ ոչ բոլորովին վերջնական դնել առ ժամանակ մը հեռացնելու:

Ես նպատակաւ է որ Վաղըս ու Բարդիս մտքով համաձայնութեամբ մը իրարու կը մօտենան: Կոնստանտնուպոլիսէն որ Վաստիս ալ Հունդարացոց հետ իրաւաւոր ըլլալու միջոցներ ձեռք կ'առնու: Կոնստանտնուպոլիսէն որ Վաղըս ու Բարդիս իրարու միջոցներով համաձայնութեամբ մը իրարու կը մօտենան: Կոնստանտնուպոլիսէն որ Վաստիս ալ Հունդարացոց հետ իրաւաւոր ըլլալու միջոցներ ձեռք կ'առնու:

Վաղըս Հ.Ում կը կենայ, կը ստիշեալ լրագրող, Ս. Հօր ապահովութեան համար: բայց իր հոն կենալուն գլխաւոր նպատակը Բատիկոյ խաղաղութիւնն ապահովելն է, որն որ Բատիկոյ համար ամենամեծ բարքը մ'է այս միջոցին: որովհետեւ անով միայն կրնայ առանց երկուքի իր ներքին կայունութեանը և իր սահմանադրութեանը զարգացմանը գրաւել:

Վաղըսական աշխարհը դիտել որ մեր Հ.Ումէն մեկնելով Բատիկոյ մէջ դեմէ դեմ երկող երկու պատերազմող պղծեր Վաղըս պէս միջոցներ մը կը գտնուին, և շատ շանցներ կ'ուսնին կը ծաղի Եւրոպայի ու Բիւրնիսթեյնի մէջ, կ'ուսնին որուն վրայ բոլոր Եւրոպայ կը յաւիտապէս համար է որ բոլոր տերութիւնները, Բարդիս ալ մէկ տեղ, մեր Հ.Ում կենալը դիտելութեամբ կը տեսնեն:

Եւրոպայի կայսեր վերոյ. 26-ին շատ համար նոր սահմանադրութեան համաձայն տերութեան բոլոր զաւաւններուն մէջ երեսփոխանաց ընտրութիւններն աւարտելով, անոնցմէ բարկացեալ տերութեան խորհրդարանը ըստ մայիս 2-ին բացուեցաւ Ս. Երեմիայի մէջ: Ս. Գրանչիս կու Յովակիմ կայսր անձամբ ներկայ գրծունեւոր խորհրդարանին բացմանը, երկար տոնարարութիւն մը ըրաւ, որուն մէջ կը խոստանայ սահմանադրութեան բոլոր անդամաւոր արամադրութիւններն ընդարձակօրէն դիտարկելու: « Եւս համոզուած եմ, ըսաւ Կորին վեհապետութիւնը, թէ ազատ սահմանադրութիւնները և տերութեան բոլոր ժողովուրդներուն ու քաղաքացիներուն օրինաց առջեւ հաւատար իրաւունք ունենալու ըսկզբանց հաստատ բռնուիլն ու դրոճարութիւն տերութեան վիճակը բարեկարգելու պիտի առաջնորդեն: »

Խաղաղութեան հաստատ մնալուն վրայ շատ լայն խօսքեր ըրաւ Կորին վեհապետութիւնը: « Եւրոպայ խաղաղութեան պէտք ունի, որպէս զի իր զօրութիւնը ներքին բարեկարգութիւններ ընելու նուիրէ: »

Վաղըսական պէտք ունի ըսաւ, որպէս զի իր զօրութիւնը ներքին բարեկարգութիւններ ընելու նուիրէ: »

Հունդարացի, Կորնուստիստանի, Արաւոնիայի և Թրակիայի անկախ երեսփոխանական ժողովներուն գաղով, կը յուսայ կայսրը որ ծագած դժուարութիւնները քիչ ժամանակէն կը լուծուին փետրուար 26-ին սահմանադրութեանը համաձայն կերպով:

« Ես սահմանադրութիւնը, ըսաւ, իմ մի և անբաժանելի տերութեանս անբաժանելի հիմն է: Տուած երդմանս համաձայն, հաստատութեամբ միայն զբաժնեմ անոր դեմ եղած վերջնական ամենայն զօրութեամբ զպելու: Իրբև իմ թագաւորութեանս զօրութեանը դեմ եղած յարձակումներ: »

Կայսեր այս վերջին խօսքերն Հ.Ում դարկայի մէջ անհամայն պաւարտութիւն մը ըրին առջեւ բերանը, բայց ետքը լուծուած հասկցուիլ սկսեցին:

Եւրոպական Վաղթ լրագրողը որ կառավարութեան բերանը համարուած է, Սթամբուլու շահերը պաշտպանելու երկող լրագրի մը հետ վիճարանելով իրարմիջ 12-թուոյն մէջ հեռուեալ կ'առաջարկէր կողմէ անոր:

« Սթամբուլու շահերը պաշտպանող լրագրողը Տաճիկոստանի մէջ ներթուած գաղանի մեքենայութիւններու վրայ իր ընկ ըրած յանդիմանութիւններուն պատճառով անուր է: Յիշեալ լրագրողը մեղ կը նախատէ ու կը յանդիմանէ որպէս թէ պատմութեան ծանօթութիւն չունենք: Գտնել զի թէ որ գիտնայինք նէ, կըսէ, պիտի գիտնայինք նաև թէ տաճիկներն են որ այնեղեան Եւրոպայի մէջ բարբարոսութիւնը մտցուցին, և միայն Սթամբուլու ու Եհէնքն են որ Եւրոպական Գիտնական և բոլոր Եւրոպայի պաշտպաններն այն բարբարոսութեան վիճակին դեմ, և թէ քաղաքակրթութեամբ ծաղկեալ երկիր մը աւելցնող պղծ մը շահերը մարդկութեան և յառաջակրթութեան շահերը չեն, և թէ պէտք չէ հաստատ պահել վիճակ մը որ չկրնար հաստատ բռնուիլ: Մենք չենք պատասխանել յիշեալ լրագրի մեղք ուղղած այս յանդիմանութիւններուն իր բարկութիւնը անոր համար է որ մենք ուղիղ գործիքը, և մեղքն կրած վերջնական կը պատճառէ իրեն թող յիշեալ լրագրողը բարբարոս յեղափոխականներու բերան ըլլայ: անշուշտ անոնց մէջ անձնաւոր կողմնակիցներ ունի: բայց պէտք չէ որ Եւրոպայի և Եւրոպացոց ձեռնորդութիւնը յուսայ: Մենք կը ծանշանք Տաճիկոստանի վիճակը: բայց կը ծանշանք նաև Սթամբուլու և Բուսթիս ժողովուրդներուն վիճակը: Ար յաւելցնենք թէ ստուգիլ կարգէ դուրս բան մ'է տեսնելը որ Սթամբուլու շահերը պաշտպանելու համար կառավարութեան հրամանաւոր հրատարակուած լրագրի մը իր դրոճարութեան սահմանը այն աստիճան մտնայ, որ բարեկամ և դաշնակից տերութեան մը մը մէջ ապստամբութիւն բարդուի: Եւրոպայի պիտի քաղաքականութիւն մ'է որ

աւստրիական Վաղթ չհասկնար ըսաւ: Թող Սթամբուլու բերանը (լրագրող) համարուի որ մենք Եւրոպայի և անոր ժողովուրդներուն շահերը կը պաշտպանենք: բայց թող գիտնայ նաև որ Եւրոպայի շահերը չէ Տաճիկոստանի մէջ յեղափոխութիւն գրգռելը, և այնպիսի յեղափոխութիւն մը մեծ գեշտութիւններ կը պատճառէ: Ես ապա համար է որ աշուրհիս չորս կը բանանք լրագրի մը վրայ որ յայտնադէս յիշեալ յեղափոխութեան արդարաբար կանգնած է: »

Եւստանի մէջ խտրութիւնը կը շարունակէ ժողովուրդներու դեմ:

Կարգի 11/23-թուով Վարչախոյսի գրուած նամակ մը կըսէ, թէ կառավարութիւնը Վարչախոյսի տխուր և արտադրեալ երեւոյթը վերջնական համար հրաման ընել է թաղանթները բանալու, և բնակիչներուն ալ ինտրուցիլ է որ իրենց ամուսնի խրիւնկու ըլլայ նէ թատրոնի ժողովուրդը չունեն: ապա թէ ոչ պատճից ներքեւ պիտի ինան:

Եւստանի Վարչախոյսի բնակիչները բռնի ուրախութիւն ընելու պիտի երթան իրենց սիրտը կորսող ներկայ տխուր պարագայներուն մէջ: « Չենք դիտել, կըսէ լրագրի մը, թէ այս պատուէրն ընող հրամանաւորը կը պատուիրէ նաև որ աւսանի բռնի թատրոնի դաշտները զուարթ և ծիծաղեցնելու երևան, և թէ վերջին անցքերուն մէջ սպաննուած անձանց ազգակիցներն ապա պիտի մասնաւոր այս բռնի ուրախութիւններուն մասնակցել: »

Վարչախոյսի քաղաքը ապրիլ 8-ին անցքերէն ի վեր չորս շրջանակի (տայք) բաժնուած և իւրաքանչիւր մէկ մէկ զուարթութիւն իշխանութեան ներքեւ գրուած է բարեկարգութիւնն հաստատ պահելու համար: Ես չորս քաղաքներն որ դարձնաւ Եւրոպայի զօրապետին բարձրագոյն հրամանատարութեանը ներքեւ են:

Արաւի թէ տեսութեան դրոճակողները բաց հրամանաւորներ ունին ձեռքուն, որով կարող են իրենց կախածել իրենց անձինքը ձեռքաւոր ընելու կամ արտար ընելու:

Երբէն շատ մարդիկ այս կերպով արտար իրենք կամ բերդերու մէջ բանաւորներ են:

Ես լուրերը շարժանք և կրնանք ըսել անհատապէս կը թուին մեզ:

Բարձրագոյն ապրիլ 17/29-թուով կը գրեն թէ Վարչախոյսի մէջ զինուորական բռնութիւնները կը շարունակեն ժողովուրդներու դեմ: Մոտիկի դատաստանական վերին ատեանը Վարչախոյսի մէջ ձեռքաւոր եղած ու հոն դատուելու կըր հուած բոլոր Եւրոպայի անարտար հրատարակիչները է:

Վարչախոյսի ապրիլ 14/26-թուով գրուած նամակ մը լուր կուտայ թէ Բիւսթիս համալսարանին աշակերտները Եւստանի նպատակով ցոյցեր ընելով, Ուստի կառավարութիւնը դադարեցուր է իրենց համալսարանը:

Միւսի Բերտեւերանա լրագրողը կը ծանուցանէ թէ Կարօլի մէջ երեսն եւ լաճ Պուրպուրեան վերջին դաւադրութեան մէջ մինչև հիմա 666 մարդ բռնուել են, որոց 466-ը գործակալ և պաշտօնակալ են, 200-ն ալ երկրեցեցեան և քաղաքացի: Եւստանի անուն ջահանայ մը որ պաշտօնակալներուն հետ է եղել, կըստ մը ձեռքով մասնուել է:

Արաւի թէ բռնուած գործակալները Սարաւիայի կողմն պիտի դիտուին:

Քեւոպոլի մայիս 1-թուով լուր կուտան թէ Վարչախոյսի գործակալ Քափուր կոմսին հետ հաշտուելէ ետեւ նորին Բարբիլա կողմն դարձեր է:

Եւստանի հեռուեալը կը գրեն Վաղըս Սթամբուլու պաշտօնակալ լրագրի:

« Եւս կը պարտի ի գոհութիւն համարաւորութեան թէ Եւրոպայի ու Վաղըսի կառավարութիւններն համաձայն ընթացք մը բռնել են Տաճիկոստանի երեսփոխան կարգը ինտրուցիլ մէջ: Օտմանական տերութեան ամբողջութեան ու անկախութեանը նրահարմարութիւնը որ Եւրոպայի ընդհանուր շահերը անհրաժեշտ հարկաւորութիւն ունի բոլորովին այս խնդրին լուծմանը կապուած է: Բերկութեամբ տեսնուեցաւ որ Տաճիկոստանի ինտրուցիլուն մէջ Եւրոպայի ու Վաղըսի կառավարութեան համաձայնութիւնը ոչ միայն երեսփոխան լուծմանը առ թիւ յայտնի է դու: Յիշեալ երկու կառավարութիւնները նաև համախոր գտնուեցան Տաճիկոստանի հետ աւաւորական դաշնակցութիւններ ընելու մասին, որով յիշեալ տերութիւնը կարողանաւ դուրսեցնելու մը: ամառը անգլիական տուրքերէն: Եւստանի յիշեալ տերութեան երեսփոխանները մեծապէս տեղեկան լուր տրատեցին: Վաղըսի և Եւրոպայի քաղաքականութիւնը միանգամայն պարզ և խոստանալի կերպի, ըստ որում Գրան երեսփոխաններն իր ամեն ձիւղերուն մէջ աւելցնելով և ծախքերն ալ պահեցնելով երեսփոխան ու ծախքը շրջ հաւատարմութեան մը հասցնելու վրայ կախացած է: »

Փարիզէն ալ հեռուեալը կը գրեն Վեճիպի Եւստանի լրագրի:

« Եւս պատրաստութիւն եղած է արդէն մեր զօրաց Եւրոպայի դաւանալուն համար: »

« Ես լուծուած չէ միայն Վաղըսի և Եւրոպայի կառավարութեանց այս օրերը իրար մօտենալուն նշան: Կայսեր Վեճի փաշային ըսած բարեկամական խօսքերն արդէն նշանակէ կուտային այս բանը, և Տաճիկոստանի երեսփոխան գործելուն նպատակով Վաղըսի ու Եւրոպայի կառավարութեանց համաձայնութեանը վրայ Սթամբուլու լրագրին ըրած խօսքերն աւելի յայտնադէս կը ցուցնեն թէ հաստատ դրոճակներն պիտի արուին այս համարտութեան: Արաւի թէ երկու կառավարութիւնները (Վաղըսի և Եւրոպայի) միայն

ուսին Միլիտի տանը կնարար Տաճկաստանի կորուսած դրամական միջոցը ամբողջացրելու, և ասանկով օգնութեան հասնելու Օսմանեան զանձուն ներդրութեան վտանգի մէջ ինչոք եւրոպական վաճառականութեան . . .

Մարտիկայէն լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Պեր շէնրի Պուրթրին գրած մէկ պաշտօնական նամակէն կը հասկցուի, թէ Մարտիկայէն մէջ քան և հինգ տարիէ ՚ի վեր երգած արիւնհեղութիւնները չէին կատարուել թէ որ Տաճկանը ի կրանս նի մէջ անասանն և ընդհանուր կրանս սուրբիւն ունենային . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

է նաև բողոքական և հրեայ հասարակութիւններուն ալ որոնք Ղարաբաղի շահերը ուսած են . . .

Պեր շէնրի Պուրթրին գրած մէկ պաշտօնական նամակէն կը հասկցուի, թէ Մարտիկայէն մէջ քան և հինգ տարիէ ՚ի վեր երգած արիւնհեղութիւնները չէին կատարուել թէ որ Տաճկանը ի կրանս նի մէջ անասանն և ընդհանուր կրանս սուրբիւն ունենային . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

նուն մեծ քաղաքը զարհուրելի երկրաշարժէ մը ցնդուելով՝ 3000 տուն վրա և 7000 մարդ կեանքներին կորուսին . . .

Մարտիկայէն լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պեր շէնրի Պուրթրին գրած մէկ պաշտօնական նամակէն կը հասկցուի, թէ Մարտիկայէն մէջ քան և հինգ տարիէ ՚ի վեր երգած արիւնհեղութիւնները չէին կատարուել թէ որ Տաճկանը ի կրանս նի մէջ անասանն և ընդհանուր կրանս սուրբիւն ունենային . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երկու քաղաքներ անձ մը մայրաքաղաքի երեւել ազգայիններին մէկուն ապրիլ 12 թուով նամակ մը գրած է, որուն մէջէն հետեւեալ տեղեկութիւնները քաղաքի Ղարաբաղի վարչութեան ու շարքութեանը յանձնելու պարագայ կը համարուին . . .

Մեր քաղաքի Հայ ժողովուրդեան թէպէտ յետիններէն ետք, բայց երկար ժամանակ անոր համակրութեանը վայելելու և պատճառաւ ազգային գործոց մէջ զանուած եմք, և ձեռքերուս եկածին չափ ՚ի սէր Ազգին աշխատութեան պարտքերն չեմք խնայել . . .

մասին խղճման քննի թէթեւցուններ, ու ետքէն լուր թեան զոյժով չի տանջել զմեզ . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Մարտիկայէն մէջ լատ. մայիս 11 թուով Ղարաբաղի Պորսան եկած հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Պօլսոյ հետ գրամական գործերու շրջանը երեւել տան մ'ալ թուղթերը չընդունուելով ետ կը վերադառնան . . .

Արևիկի հաստատութի Իրավիկի հայ հասարակ... Կոմիտեան մէջ, և ամբարտաւանութեան...

« Երկրորդ Արշալոյսը Ս. Մեարդու... եան վարժարանին բարեկարգութեան ի...

Կամուսին համեմատ ոչ արդիւնք կայ և... ոչ բարեկարգութիւն: Իսկ իբր ասպարոց...

« Այլ չգիտեմ որ գնահատան քաղաքներ... րու մէջ երեւելի զմեռնացիներ նշանաւոր...

տերուն անխօս երախտագիտութիւնը խո... րագրած զպայմանց հաւատարմութիւն է:

« Այլ չգիտեմ որ գնահատան քաղաքներ... րու մէջ երեւելի զմեռնացիներ նշանաւոր...

մեծանուն Մօլիէրին այս անաւան թարգ... մանութիւնն է որ հայ ընթերցողաց կը...

« Այլ չգիտեմ որ գնահատան քաղաքներ... րու մէջ երեւելի զմեռնացիներ նշանաւոր...

ՍԱՆՈՒՑՄՈՒՆԷ

ՉԱՆ ԻԻԳ

Մարտի 11 և անուշահամ... Գաղղեացի Տրեքոր Օթիէ բժիշկին...

Ան լրագիրը շաբաթն անգամ մը կ'ելի:... ջրերը բարձր օրերը մի որ կուգէ կրնայ ստո...

ԻԶՄԻՐ. Յօնանեան աղա Մագնտեան:... ԵՊԻՊՏՍ. Շաաքալ աղա Ալիարեան:

ՅՐԱՊԵՏՈՒ. Պոզոս աղա Կիրակեան:... ԹՈՒՍԱ. Մանտեի Յակոբ աղա Աղա...

ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պանտոնիկ Չարար... Եան:

ՊՐՈՍՍԱ. Կարապետ աղա Եսիկիթիք... լիեան:

ՆԻԿՈՍԻՏԻԱ. Պ. Տ. Մուրատեան:... ԹԵՔԵՐԵՏԱԳ. Պ. Գրիգոր Մարտարեան:

ՆՈՐԱՏԻՊ ԳՐԵԱՆ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒԼԻՆՈՒԻ

ԲՈՒՐՍՈՆԵՆԵԿ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՆ Ի ԳՍԳՂԱԿԱՆԵ

ՏԵՒԷ Կ. ՊԵՒԷ Ե ԿՄԵՒԷ ԱԵԼԷՒՆ

ԱՐԴԻ ԿՐՄԱՆԻՐԱԿ ԸՆԴՈՍՈՒՆԵՐԸ

ՐՈՆԷ ՄԵՋ ՂԵՌ ԻՐ ՀԱՆԱՍԱՐԴ ԶՈՆԵՆԵՊՂ

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

Table with 6 columns: ԳՐԱՄՈՑ ԱՐՃՈՂՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՂԹԱԳՐԱՄՈՎ, 5 ՄԱՅԻՍ, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

Table with 6 columns: Գրքեր, Եջ, Ուր, Շաբ, Բէ, Գշ, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ՓՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ (ԳԱՄՊԻՈ) ԳԻՆԵՐԸ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ՄԵՏԱՔՍ (ԻՓԷԲ)

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԱՐՍՏՐԻՆ ԲԵՐԲ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԱՐՍՏՐԻՆ ԲԵՐԲ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԱՐՍՏՐԻՆ ԲԵՐԲ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԻԹԹԵՐ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԱՐՍՏՐԻՆ ԲԵՐԲ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին

ԽԻՐԱԳԻՐ ՏՏՈՐԵՆ

Table with 2 columns: Գրքեր, Գումանեան լիրա ՄԷՃԻՄԻՆԷ, 20րոյ Արժամք, Խաղիկ թահիլիկ, Էսանք ձեւակ, Անգղիական լիրա, Գաղղիոյ 20 ֆրանքոնոյ ոսկի, Ռուսի բոյ իմբէնիալ, Գարպոլանոյ, Սօֆորին, Աւստրիոյ գրքերմից, Հինգոյ քրանոց հազարին